

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१८-१९ मध्ये स्किल लॅब करीता उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणे खरेदीकरीता प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-०९१८/प्र.क्र. ४६१/आ -७
१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००१.
दिनांक : ३० जानेवारी, २०१९.

वाचा :-

- १) सहसंचालक (तांत्रिक), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे पत्र क्र. राआसो/ नर्सिंग/ ४४५३७/१८, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१८.
- २) सहसंचालक (तांत्रिक), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे पत्र क्र. राआसो/ नर्सिंग/ ६१४००/१८, दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०१८.

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१८-१९ करीता नागपूर, पुणे, जालना व नाशिक येथे स्किल लॅब कार्यान्वीत असून स्किल लॅब प्रशिक्षणाकरीता केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणे खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१८-१९ करीता राष्ट्रीय आरोग्य अभियान (पीआयपी) अंतर्गत Skill Lab करीता नागपूर, पुणे, जालना व नाशिक येथे स्किल लॅब कार्यान्वीत असून स्किल लॅब प्रशिक्षणाकरीता केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणे खरेदीस आवश्यक असलेला निधी रु. १६.७८ लक्ष उपलब्ध करून देण्याबाबतचा आणि त्यासाठी निविदा प्रक्रिया राबवून प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात आलेला आहे. सदर मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणे यांचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :-

प्रपत्र-१

Sr. No	Name of Models and Mannequins	Tentative Prices	Name of Skills Lab				Total	Total Budget
			Nagpur	Nashik	Pune	Jalna		
1	Human Fetus Replica	27586			1	1	2	55172
2	Abdominal Palpation Mannequin for Leopold Maneuvers during pregnancy	13793	1	1	1	1	4	55172
3	Dictaphone	8621		1	1	1	3	25862
4	Autoclave	7000			1	1	2	14000
5	Hand Held Uterus Mannequin	23276		1	1		2	46552
6	Female Lower Torso Mannequin with normal and Postpartum Uterus and Accessories	72414		1	1		2	144828
7	Child Birth Simulator along with attachment for Cervical Dilatation (Closed OS, 4 CM, 6CM, 8CM, Fully Dilated Cervix)	65000			1	1	2	130000
8	Postpartum Suturing Trainer	18966	1	1	1	1	4	75862
9	Mannequin for Simulation and Management of PPH	50000		1	1		2	100000
10	Intramuscular Injection Training Mannequin	25862	1		1		2	51724
11	Adult IV Training ARM KIT	45000			1		1	45000
12	Female Catheterization Mannequin	57267			1		1	57267
13	Normal New Born Baby Mannequin (KMC)	20690			1		1	20690
14	Digital Thermometer (Measurement of Body Temperature)	200			1	1	2	400
15	Radiant Warmer	57506		1	1		2	115012
16	Electrical Suction machine	5000			1	1	2	10000
17	Foot-Operated Suction Machine	3000			1	1	2	6000
18	Pediatric IV ARM KIT	30000	1	1	1		3	90000
19	OG Tube Insertion Mannequin	48276	1		1		2	96552
20	PHOTOTHERAPY UNIT	37931		1	1	1	3	113793
21	GLUCOMETER	1000				1	1	1000
22	Oxygen Administration (Oxygen Concentrator)	45000	1	1	1		3	135000
23	Oxygen Administration (Oxygen Hood)	9114		1	1		2	18228
24	NEBULIZER	2500	1		1		2	5000
25	Multi Dose Inhaler with Spacer	3000		1	1	1	3	9000
Sub Total			7	12	24	12	55	1422114
GST (18%)								255980
Grand Total								1678095

२. प्रस्तुत प्रकरणी सहसंचालक (तांत्रिक), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांनी सादर केलेल्या वरील प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणे यांच्या खरेदीकरीता

आवश्यक असलेल्या रु.१६.७८ लक्ष एवढा खर्च FMR Code ९.१.१ अंतर्गत Skill Lab या लेखाशिर्षाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या रु.२२.०० लक्ष या तरतुदीतून भागविण्यासाठी खालील अटींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे :-

- १) सदर स्किल लॅब करिता मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणांची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- २) सदरहू स्किल लॅब करिता मॉडेल्स, मॅनिक्विन्स व उपकरणांचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच याबाबींची खरेदी करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विनिर्देशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधित कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल. प्रस्तावातील समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतुदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबींचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तूंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management)

आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करुन सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहीत मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.

- ७) सदरहू खरेदीसाठी होणारा रु.१६.७८ लक्ष इतका खर्च राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत कार्यक्रमाच्या FMR Code 9.1.1 अंतर्गत Skill Lab या लेखाशिर्षाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या रु.२२.०० लक्ष या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.
- ८) तसेच, या बाबींच्या खरेदीची द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबवितांना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- १०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.
- ११) खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत. सदर प्रकरणी सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.खरेदी - २०१६/प्र.क.२४०/आरोग्य-८ दिनांक २६ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

३. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ११ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई व संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई आणि सदरहू कार्यक्रम राबविणाऱ्या कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच

विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. 201901281454038217 असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व.मुं. भरोसे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- ३) अतिरिक्त संचालक, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे.
- ४) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ५) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ६) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ७) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ८) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ९) निवडनस्ती (आरोग्य-७)